

ת"פ 33559/02/18 - מדינת ישראל נגד אליה בן יעקב בן חנניה ליפא יום-טוב בן שי, אהרון גרשון בן מיכאל גוטליב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33559-02-18 מדינת ישראל נ' חנניה ליפא יום-טוב בן שי ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
המאשימה
נגד
הנאשמים

מדינת ישראל

1. אליה בן יעקב בן חנניה ליפא יום-טוב בן שי
2. אהרון גרשון בן מיכאל גוטליב

גזר דין (ללא הרשעה) בעניין נאשם 2

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון מיום 8.4.21, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של התנהגות פרועה במקום ציבורי, לפי סעיף 288 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). הפרעה לעובד ציבור במילוי תפקידו, לפי סעיף 288א(1) לחוק העונשין.
2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 1.5.2016, בסמוך לשעה 13:00 הגיעו קצין התשתיות של מת"ק חברון, עלא חלבי, ורכז פיקוח במנהל האזרחי עמית פלדמן, ברכבם למאחז גל כשבידם צו סופי להפסקת עבודה והריסה, כנגד בנייה בלתי חוקית שמתבצעת במקום, וכן החרמת כלי -עבודה וחומרי בנייה אשר משמשים לבנייה זו.
3. בהגיעם למקום, הבחינו השניים בנאשמים והציגו את עצמם בפניהם. בתגובה החלו הנאשמים לגדף ולקלל את השניים, דרשו מהם לעזוב את המקום, וכן אמרו לעלא "גוי לך מפה".
4. מיד ובסמוך, הוציא נאשם 2 שיחה מהטלפון הנייד שברשותו, ולאחר מספר דקות הגיעו למקום כ-8 בחורים נוספים, שזהותם אינה ידועה. בזמן שעמית לוקח חלק מצידוד הבנייה על מנת להציגו בפני המשטרה שעשתה דרכה למקום, ועלא מצלם את הנאשמים טרם הגעת האחרים. בהמשך, החלו נאשמים וכן האחרים החלו ליצור טבעת אנושית סביב השניים ולמנוע מהם תזוזה, כאשר הנוכחים קוראים לעברם "עוכרי ישראל" "נאצים" וכן איימו שישרפו את רכבם.
5. עמית ועלא אשר ניסו לצאת מהמעגל, נהדפו על ידי הנאשמים והאחרים אשר דחפו אותם בידיהם ומנעו

עמוד 1

מהם לצאת מהמעגל אשר יצרו.

6. נאשם 1 ניסה למשוך את הכלים מידיו של עמית יחד עם אחרים, כאשר עלא הבחין בכך ניסה לסייע לעמיתו ולקח את הכלים לרשותו. לאחר שעשה כן, ניגש נאשם 2 ומשך בכוח מידיו של עלא את הצידוד וזאת עד שקרע כבל מאחד הכלים.

7. לאחר שהוזעקה משטרה למקום, עלו הנאשמים יחד עם האחרים לרכב מסוג פיאט מסחרי ל.ז. 82-668-10 ונמלטו מהמקום טרם הגעת המשטרה למקום.

תסקיר שירות מבחן:

8. בעניינו של הנאשם 2 הוגש תסקיר, אביא מתוכנו בתמצית: הנאשם כבן 28 נשוי ואב לארבעה. הנאשם לומד לתואר ראשון בפסיכולוגיה ועומד בפני תחילתה של עבודה חדשה בעמותה שעוסקת ברכישת קרקעות כחלק מצוות מכירות.

9. הנאשם בכור במשפחתו, אשר עלו לישראל מארה"ב בשנת 2002, מתוך מניעים ציוניים.

10. את שנות לימודיו הראשונות העביר הנאשם בבית ספר יהודי דתי בארה"ב, ולאחר שעלו לישראל, החל ללמוד בבתי ספר בישראל. בשנות התיכון החל הנאשם במעורבות בתנועות ימין, ולאחר שהתחיל ללמוד בישיבה תיכונית, החליט לעזוב בהגיעו לכיתה י', תוך הבנה שבישיבה לא ימצא מענה לרצונותיו והשקפותיו. עם זאת, הנאשם הקפיד על השלמת ההשכלה התיכונית באופן עצמאי, ונבחן לבחינות הבגרות באופן אקסטרני.

11. הנאשם לא גויס לצבא על רקע אי התאמה, ככל הנראה על רקע מעורבותו עם גורמי אכיפת החוק סביב מאחזים בלתי חוקיים להם היה שותף. בהגיעו לגיל 19, התחתן ויחד עם אשתו חילקו את זמנם בין קריירה לניהול חיי משפחה. לנאשם המלצות ממחלקת הנוער בקרית ארבע, ומאגף החינוך, שם התנדב במסגרת מלגת לימודים, במסגרות חינוך לא פורמאליות וכן בתקופת הקורונה, בתמיכה בבתי עסק ובהפעלות לילדים. צוין, כי שימש דוגמא במחויבותו וברצינותו, תוך התמקדות בפעילויות לרווחת הקהילה. כן תוארה פעילותו בליווי תלמידים עם קשיי למידה וצרכים מיוחדים, והכנת תכניות לימודים מותאמות עבורם. בין היתר נכתב כי הגיב בסבלנות רבה תוך מחויבות ורצינות וסייע לתלמידיו להתמודד עם משברים ולהתמיד עד סיום שנת הלימודים.

12. בהתייחס לעבירה הנאשם קיבל על עצמו אחריות מלאה לביצועה, תוך הבעת חרטה על מעשיו ואופן התנהלותו. בהתייחסו להשתלשלות הדברים, ייחס הנאשם את מעשיו לגילו הצעיר, תוך הבנת הפסול שבדרך התנהלותו.

13. על פיו, כיום הוא עודנו מחזיק בהשקפת עולם המקדמת את ערך ההתיישבות כערך עליון, אך לא במחיר מעבר על החוק, ועל כן חתר לעבודה שתתמוך בערכים אלו במסגרת החוק.

14. בהערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום התרשם שרות המבחן, כי הנאשם בעל מערכת ערכים חיובית בבסיסה. התנהגותו בעת ביצוע העבירה העידה על תפיסות אידאולוגיות שלא תועלו בצורה לגיטימית, בנוסף למעורבותו הקודמת בעבירות דומות. אלו מהווים להערכתם גורמי סיכון להישנות עבירות על החוק. מנגד, לצד הסביבה בה היה מעורה, ניכר כי התנהלותו של הנאשם לוותה בזהירות מה, בקשר רציף עם משפחתו ומאמץ למציאת תלם נורמטיבי. וכיום מתפקד באופן תקין ומבטא תפיסת עולם בוגרת יותר.

15. שירות המבחן התרשם מהבנת חומרת העבירה ובחירה בהתנהלות שומרת חוק, כמו גם גילו הצעיר כגורמי סיכוי.

16. בשים לב לשיקולים אלו המליץ שירות המבחן על ביצוע צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות כעונש מוחשי ומעמיד גבולות ברורים להתנהגות. בנוסף, לאור התרשמותם כי הפיק לקחים ממעשיו ומן ההליך המשפטי כגורם מחדד גבולות וכן בכדי להימנע מפגיעה אפשרית בהתקדמותו המקצועית, לאור השתלבותו בלימודים, כמתואר לעיל, הומלץ על ביטול ההרשעה.

תמצית טיעוני הצדדים:

17. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי הנאשם הודה בעובדות כתב אישום המתוקן מיום 8.4.21 והורשע בהפרעה לעובד ציבור בהתנהגות פרועה במקום ציבורי. לטענתה, מתחם העונש ההולם בעבירות אלו נע בין מאסר מותנה ועד לתקופת מאסר של מספר חודשים. המאשימה ציינה, כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו תוך הבעת חרטה. שירות המבחן התייחס לעובדה כי המניע לביצוע העבירות הינו על רקע אידאולוגי שעודנו קיים, ובא בהמלצה לשקול את ביטול ההרשעה. הוסף, כי הנאשם ביצע את המעשים על רקע אידאולוגי, ועל כן אין מקום להימנע מהרשעה. המאשימה ביקשה למקם את הנאשם בחלקו התחתון של המתחם, להותיר את ההרשעה על כנה ולהטיל עליו עונש מאסר על תנאי לצד קנס ופיצוי.

18. הסנגור ציין, כי העבירות נשוא ההליך דנן, נעברו לפני שבע שנים והם ברף נמוך של מעשה. מאז לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה. הסנגור הפנה לתוכנו של התסקיר, וכן להלכת "כתב" בסוגיית ההרשעה. על פיו, הוכח כי ייגרם לנאשם נזק קונקרטי ככל ויורשע, שכן הנאשם הינו סטודנט לפסיכולוגיה ומסיים כעת שנה שלישית. בעניין האידאולוגי נטען, כי חלפו כשבע שנים מאז אותם אירועים, ולדעת גורמי המקצוע הנאשם מתעל כיום את עמדותיו באופן לגיטימי, ובכך אין שום פסול כל עוד הדברים נעשים במסגרת החוק.

19. בתום הדברים ביקש הנאשם לציין, כי הוא מביע צער על המעשים. הנאשם הוסיף, כי לפני כארבע שנים עבר שינוי, ולקח החלטה כי עוזב את דרך האנרכיה, כך לדבריו, ומתמקד בתרומה וסיוע לחברה. הנאשם ציין כי הוא מצליח מאוד בלימודיו, וככל ויורשע יחבל הדבר באפשרות לחולל את השינוי בו נקט.

אי הרשעה מתווה נורמטיבי:

20. סוגיית אי ההרשעה מעוגנת בסעיף 192א לחסד"פ, וכן בסעיף 71א(ב) לחוק העונשין ובסעיף 1(2) לפקודת המבחן אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

21. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד, נב(3) 337 (21.8.97) (להלן: "פס"ד כתב") נקבע כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. עוד נקבע בפס"ד כתב כי מטרת השימוש בכלי זה היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה.

22. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש באי ההרשעה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

23. הרציונל העומד בבסיס הוראות סעיף 71א לחוק הוא חינוכי בעיקרו: השירות לציבור יקנה לעבריין ערכי עבודה ומוסר, ולפיכך בעל פוטנציאל לשקמו (הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, דין וחשבון, אוגוסט 2015). בחוק לא הוגבל שיקול דעתו של ביהמ"ש בנוגע ליישום הסעיף, והסעיף מאפשר לבית המשפט לפעול על פיו אף ללא הרשעת הנאשם תחילה (השוו בעניין זה להצעת החוק, בה הוצע להגביל את אפשרות זו לעבירות קלות בלבד).

24. עם זאת, בפסיקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה ממד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים.

ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.03.05); ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, נח(1) 721 (2003).

25. בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה".

26. בספרו על סדר הדין בפלילים (חלק שני, תשס"ג, 1105) ציין המלומד קדמי כי "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמידה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה כ'מכת מוות' לנאשם".

27. עוד נקבע בפסיקה שאחד השיקולים המהותיים שייטו את הכף לטובת אי הרשעה הינו כאשר בית המשפט משתכנע שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה לגביהם (ראו: ת"פ 40200/99 מדינת ישראל נ' שלמה איזנברג

[פורסם בנבו] (10.02.04).

דין ומסקנות:

28. לצורך הכרעה במקרה שבפנינו, יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים:

א. הנאשם הינו בחור צעיר כבן 28 נעדר הרשעות קודמות, המצוי כעת לקראת סיום לימודי פסיכולוגיה. הנאשם נטל אחריות על מעשיו בבית המשפט וכן בשירות המבחן.

ב. במועד ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 22. בהתאם לפסיקה המנחה ישנו מקום להתחשב בגילו הצעיר של נאשם בעת גזירת העונש. (ראו: ע"פ 6961/17 אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.3.18)).

ג. מאז ביצוע העבירה חלפו למעלה מחמש נוספים, ומאז אותם אירועים לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים.

ד. המלצת שירות המבחן הינה לסיום ההליך באי-הרשעה, ולנקוט כלפי הנאשם בענישה שיקומית, נוכח התרשמותו החיובית, בהיותו בעל מערכת ערכים חיובית בבסיסה, התנהלותו כיום באופן תקין תוך שמבטא תפיסות עולם בוגרות יותר. הבנתו את חומרת העבירה ובחירה בהתנהלות שומרת חוק, וכן כדי להימנע מפגיעה בהתקדמותו המקצועית, לאור השתלבותו בלימודים אקדמיים. נוסף לכל אלו, יש לציין גם את התרשמותי מהנאשם בדברים שנשא בפניי, וכן התנדבותו לקהילה בהתאם לתוכנו של תסקיר המבחן.

ה. אף בהתאם למבחנים הנוספים שנקבעו בפסיקה ניתן לטעמי לקבוע, כי ניתן לסיים את ההליך באי-הרשעה. מבחינת האינטרס הציבורי, הרי שאין המדובר ברף חומרה של עבירה אשר יש בו כדי למנוע אפשרות לסיום ההליך באי-הרשעה, ואף מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים מעלה כי על-פי רוב מוטלים על נאשמים עונשים צופי פני עתיד כעתירת המאשימה כעת, ו/או צו של"צ. סבורני, כי בנסיבות אלו ניתן גם לקבוע, כי הדרישה להוכחת נזק ממשי וקונקרטי בנאשם נוכח טעמים אלו, הינה מופחתת, ודי בטעמים שהובאו לעיל, כדי לבסס מסקנה מספקת בנסיבות העניין לפגיעה כללית בעתידו התעסוקתי, המצדיקה את ביטול ההרשעה.

29. ממכלול טעמים אלו, ראיתי במקרה זה לאמץ את עמדת ההגנה המגובה בהמלצת שירות המבחן, ולהורות על סיום הליך באי-הרשעה, זאת לצד צו שירות לתועלת הציבור וחתימה על התחייבות.

30. אשר על-כן, אני מורה כדלקמן:

א. הרשעת הנאשם בדין מבוטלת, וההליך מסתיים באי-הרשעה, תוך קביעה שהנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן.

ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות. שירות המבחן יגיש את התוכנית לאישור בית המשפט בתוך 60 יום.

ג. התחייבות בסך 2500 ₪ להימנע מביצוע העבירה בה הורשע בכתב האישום המתוקן וזאת למשך שנה מהיום. רשמתי לפניי את התחייבות הנאשם.

מזכירות בית המשפט תשלח העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ה' אדר ב' תשפ"ב, 08 מרץ 2022, במעמד המאשימה הנאשם ובא כוחו.